

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Kuuleminen 8.2.2013

Asia: Lukio-opetuksen tavoitteet ja tuntijako

Suomi on allekirjoittanut vuonna 2007 YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen. (www.vane.to/vammaisia koskevaa lainsäädäntöä) Vaikka suomi ei ole vielä ratifioinut sopimusta, on se allekirjoituksellaan sitoutunut siihen, ettei uutta sopimuksen vastaista lainsäädäntöä enää hyväksytä. Näin ollen myös tulevan lukio-opetuksen tavoitteiden ja tuntijakoa koskevan asetuksen tulee olla sopusoinnussa YK:n sopimuksen kanssa.

Suomen vammaispoliittinen ohjelma valmisteltiin eri hallinnonalojen yhteistyönä (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2010:4 VAHVA POHJA OSALLISUUDELLE JA YHDENVERTAISUUDELLE Suomen vammaispoliittinen ohjelma VAMPO 2010–2015 www.stm.fi/julkaisut) Ohjelmassa korostetaan vammaisten tasavertaisia osallistumismahdollisuuksia läpi elämän kestäväään koulutukseen esiasteelta korkea-asteen koulutukseen. Tavoitteena on inklusio-opetus kaikilla tasoilla. Ohjelman toimenpidekohdat 61 - 63 koskevat nimenomaisesti lukio-opetusta.

Valtakunnallinen vammaisneuvosto näkee edellä mainittujen asiakirjojen linjausten noudattamisen välttämättömäksi lukio-opetuksen tavoitteita ja tuntijakoasetusta valmisteltaessa. Vammaisten opiskelijoiden kyseessä ollen työryhmän tulee kiinnittää huomiota erityisesti seuraaviin asioihin:

Kaikille yhteisten opintojen toteutuminen edellyttää opettajilta ja opiskelijayhteisöltä vammaisuuden hyväksymistä. Jotta hyväksytyksi tuleminen toteutuisi, on opettajia koulutettava ja kannustettava omaksumaan uudenlaisia toimintakulttuureja ja toimintatapoja. Erityisyyden ja erilaisuuden korostamisesta tulee siirtyä yhdenvertaisuusajatteluun ja kohtuullisten mukautusten juurruttamiseen kouluyhteisön tavanomaisiin toimintoihin. Myös asennekasvatuksellista vaikuttamistyötä on lisättävä. Yhteisöllinen ja osallistava kouluyhteisö tulee ”rakentaa vammaiselle opiskelijalle fyysisesti, psyykkisesti ja toiminnallisesti esteettömäksi. Joustavien opintopolkujen luominen opiskelijoille myös muiden koulumuotojen opetustarjontaa hyödyntäen tulee toteuttaa tarpeen vaatiessa lisätukitoimia, kuten kuljetuspalveluita koulusta toiseen siirtymiseksi ja avustajapalveluita tarjoamalla.

Entistä suurempi valinnaisuus oppiaineissa, oikein painotettu tuntijako, uusi tietotekniikka, etäopetus ja etäopiskelu sekä tehostettu opintojenohjaus luovat vammaisille nuorille aiempaa tasavertaisemmat mahdollisuudet lukion suorittamiseen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää opintojen ohjauksen määrälliseen ja laadulliseen kehittämiseen. Etäopetuksessa ja etäopiskelussa tulee ottaa käyttöön vain sellaisia tietoteknisiä ratkaisuja, joiden käyttö on mahdollista kaikille opiskelijoille. Tarvittaessa opiskelussa käytettävien tietoteknisten järjestelmien toimivuutta tulee helpottaa lisäsovelluksin ja apuvälinein. Tuntijaon suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota opiskelijoiden mahdollisuuksiin suuntautua eri oppiaineisiin heidän mielenkiintonsa ja lahjakkuuksiansa mukaisesti.

Valtakunnallinen vammaisneuvosto

Sari Loijas
Pääsihteeri

